

TIEDEJÄRJESTÖKENTÄN JÄTTILÄISTEN YHDISTYMINEN ETENEE

KALLE VIDENOJA JA PÄIVI TIKKA

Maailman johtavan luonnontieteellisen keskusjärjestön International Council for Sciences (ICSU) ja maailman johtavan yhteiskunta- ja ihmistieteellisen keskusjärjestön International Social Science Councilin (ISSC) jäsenet äänestivät järjestöjen yhdistymisvalmisteluiden jatkamisen puolesta yhteisessä yleiskokouksessaan Oslolla 24. lokakuuta 2016. Vaikka kyseessä oli vasta periaatepäätös yhdistymisvalmistelujen edistämisen puolesta, ISSC:n puheenjohtaja Alberto Marinelli kuvaili Oslolla saatua äänestystulosta suureksi hetkeksi tieteelle. ”ISSC:n ja ICSU:n yhdistyminen on johdonmukainen seuraus lisääntyneestä yhteistyöstä organisaatioiden välillä ja yleisestä tieteellisestä kehityksestä viimeisten vuosikymmenten aikana. Yhdistyminen poistaa monia yhteistyötä haitanneita rakenteellisia ongelmia ja luo ennennäkemättömän mahdollisuuden kehittää tieteentekijöiden ja sidosryhmien välistä yhteistyötä ja kompetenssia vastata maailmanlaajuisiin haasteisiin.”

Myös ICSU:n puheenjohtaja Gordon McBeal kehui päätöstä: ”ICSU on jo kauan edustanut maailman huippua tieteessä niin yksittäisten tieteenalojen kuin tieteidenvälisyyden alalla. Tarkoituksenamme on hyödyntää tätä osaamista maailmanlaajuisien ongelmien ratkaisemiseen. Äänestystulos yhdistymisen puolesta vahvistaa tätä visiota. Yhdistyneenä elimenä olemme vahvempia kohtaamaan tämän vuosisadan haasteet ja laajemman jäsenmäärän ansiosta uusi järjestö kykenee toimimaan entistä kattavammin kansainvälisen tieteen äänenä.”

Motiivit yhdistymishankkeelle

Parin viimeisen vuosikymmenen aikana kansainvälinen tiedekenttä on muuttunut entistä kilpailullisemmaksi ja sirpaleisemmaksi. Tässä ympäristössä ICSU ja ISSC ovat saaneet kansainvälistä tunnustusta eri tieteenalojen ja valtioiden välisen yhteistyön edistämisestä sekä suurten kansainvälisten tutkimusprojektien koordinoinnista. Kummankin järjestön jäsenistö koostuu yhtäältä kansainvälisistä tiedeunioneista ja toisaalta kansallisista tieteellisistä jäsenistä, kuten tiedeakatemoista ja tutkimusneuvostoista.

Yhdistymishankkeen pääasiallinen motiivi liittyy järjestöjen yhdessä saavuttamaan laajaan kattavuuteen. Tieteeltä on vaadittu globaalimuutoksen ja yllättävien kriisien myötä yhä parempaa

kykyä tuottaa tietoa, jota voidaan käyttää ennennäkemättömän kompleksisiin ja vaikutuksiltaan valtioiden rajat ylittäviin haasteisiin. Tällaiset haasteet ylittävät myös tieteenalojen rajat. Kun ongelman hahmottaminen vaatii kykyä yhdistää fysikaaliset, kemialliset, ympäristölliset, biologiset, lääketieteelliset, sosioekonomiset, poliittiset ja kulttuuriset kysymykset, ratkaisun löytäminen vaatii vahvaa poikkitieteellistä yhteistyötä niin luonnontieteiden kuin ihmis- ja yhteiskuntatieteiden alalta. Tieteidenvälisen yhteistyön lisäksi vaaditaan julkisten ja yksityisten sidosryhmien sekä kansalaisten vahvaa sitouttamista keskusteluun. Päätöksentekoa ja käytäntöjä varten tuotettava monitieteinen ja ratkaisukeskeinen tieto vaatii ensiluokkaisen asiantuntijuuden lisäksi vahvaa dialogisuutta eri sidosryhmien välillä.

ICSU:n ja ISSC:n yhdistymisen uskotaan lisäävän mahdollisuuksia mobilisoida asiantuntemusta ympäri maailman sekä lisätä dialogisuutta tieteen ja yhteiskunnan välillä. Uudella järjestöllä on myös suurempi kompetenssi muokata kansainvälistä tiedepolitiikkaa paremmin synergiaetuja tuottavaksi.

Tiekartta vuodelle 2018

Järjestöjen hallitukset valmistelivat yhdessä Oslon yleiskokoukselle ehdotuksen yhdistymisvalmisteluihin ryhtymisestä. Esityksen hyväksymiseen

vaadittiin kummankin järjestön jäsenten yksinkertainen enemmistö. ICSU:n jäsenistä 76 prosenttia ja ISSC:n jäsenistä 87 prosenttia äänesti yhdistymisvalmisteluiden jatkumisen puolesta. Tämän periaatepäätöksen myötä annettiin mandaatti muutostyöryhmän perustamiselle. Kummankin järjestön edustajista koostuvan muutostyöryhmän tarkoituksena on tuottaa täsmällinen yhdistymissuunnitelma kesäkuuhun 2017 mennessä. Suunnitelman tulee sisältää ehdotukset muun muassa uuden organisaation säännöistä ja hallintorakenteesta sekä nimestä.

ICSU:n ja ISSC:n jäsenet äänestävät muutostyöryhmän ehdotuksesta seuraavassa yhteisessä yleiskokouksessaan Taipeiissa lokakuussa 2017. Mikäli jäsenet hyväksyvät ehdotuksen, uuden järjestön perustamiskokous on tarkoitus pitää lokakuussa 2018.

Suomalaiset mukana muutoksessa

Suomalaisten kannalta lokakuun äänestystulos oli pitkään tavoiteltu työvoitto. Suomi on ollut aktiivisesti mukana ICSU:n toiminnassa, ja Suomal-

la on useita vuosia ollut edustaja jossakin ICSU:n toimielimessä. Emerituskansleri Kari Raivio toimi ICSU:n tieteellisestä suunnittelusta ja arvioinnista vastaavana varapuheenjohtajana vuosina 2008–11 ja oli keskeisesti mukana globaaliuudostutkimuksen ohjelmien uudelleen koordinoinnissa ja Future Earth -ohjelman synnyssä.

Suomi on myös ajanut aktiivisesti yhdessä muiden Euroopan maiden kanssa humanististen ja yhteiskuntatieteellisten alojen mukaan tuomista ICSU:un. Vuoden 2014 yleiskokouksessa ICSU:n eurooppalaisten jäsenten ryhmä, jonka sihteeristönä Tiedeakatemiain neuvottelukunta toimi, jätti puheenjohtajansa professori Olavi Nevanlinnan johdolla kirjallisen kysymyksen ICSU:n hallitukselle siitä, millä konkreettisilla tavoilla yhteistyötä humanististen ja yhteiskuntatieteellisten alojen kanssa aiotaan edistää. Tähän kysymykseen on nyt saatu vastaus.

Kalle Videnoja on valtiotieteiden maisteri ja Tiedeakatemiain neuvottelukunnan tiedesihteeri. Päivi Tikka on dosentti ja neuvottelukunnan pääsihteeri.

Konferenssi- ja seminaariavustusten sekä liikunta-alan kansainvälisten konferenssien ja kokousten hakuajat syksyllä 2016

Avustukset kansainvälisten konferenssien ja kansallisten seminaarien sekä liikunta-alan kansainvälisten konferenssien ja kokousten järjestämiseen ovat haettavissa 1.–28.2.2017.

Lisätietoja: johtava kirjastonhoitaja Georg Strien, puh. (09) 228 69 238, avustukset@tsv.fi



Hakuohjeisiin ja -lomakkeisiin voi tutustua verkkosivuillamme

**<http://www.tsv.fi/fi/avustukset/kansainvaliset-konferenssit-ja-kansalliset-seminaarit>
<http://www.tsv.fi/fi/avustukset/liikunta-alan-kansainvaliset-konferenssit-ja-kokoukset>**